

Universitätsbibliothek Paderborn

Praxis Episcopalis

In Qva Episcoporum Non Tantvm, Eorumqve Vicariorum munus; sed
Parochorum etiam & conscientiarum directorium concernentium casuum
ac dubiorum indies occurrentium Resolvtiones ... quàm brevissimè
continentur

Zerola, Tommaso

Coloniae Agrippinae, 1680

Alienato.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10447

nem alternativam sex; ita Nav. d. conf. 31. num. 4: de prebend. quod nota pro fallentia illa, qua dicitur dies termini non computari in termino. Confirmatur per ea quæ dicit Gom. in cap: cupientes; §. hac genera. ver. quæro an dies in quo, de elect. l. 6: & melius in c. sicut tempore, ver. quæro à quo, de elect. l. 6. ubi dicit reservationem habere vigorem ab illo momento temporis, quo emanat reservatio.

ALIENATIO.

Primò, si quis alienaverit bona Ecclesiæ, reservato assensu Apostolico, si & quatenus opus est, prout passim solet apponi in huiusmodi contractibus, an valeat ista alienatio?

Respondetur primò, quòd si alienatio est de permisis, prout in *exterrulas*, 12: q: 2. & in solitis alienari in evidentem Ecclesiæ utilitatem, non est opus illa clausula, Si, & quatenus opus est, nisi adsit assensus Ordinarii, prout dictum est superius, in 1. par. ver. alienatio, §. 1, 3, 4. & 5. & si verò alienatio est de rebus, in quibus opus est beneplacito Apostolico, non potest mandari executioni, nec fieri traditio, nec alienata, vel permutata, nisi prius veniat assensus Apostolicus, aliàs incurreretur poena, prout in *Extravag. ambitiosè*, Navar. conf. 1: de reb: Eccl: non alien: & ratio est, quia quousque veniat assensus Apostolicus, contractus est conditionalis, ita etiam Nav. conf. 9: de empr: & vend. & hodie in regno dicta Extravagans est usu recepta, quoad om-

nia. ita in practica communiter servatur.

Secundò, si quis legaverit centum alicui collegio, vel capitulo, cum hoc, ut singulis annis in perpetuum celebraretur anniversarium pro anima illius, an possit collegium sive capitulum illam pecuniam legatam dividere inter Canonicos, vel presbyteros præsentibus?

Respondetur negativè, sed debet converti in annum censum, prout in *Clem: exivi*, §: cumque annui census: quia debet servari pro futuris presbyteris, per *regulam, qui sentit commodum*, de reg. jur. & *Matth: 5: in vinea Domini*, &c. & per cap: cum secund: Apost: de preb: Nav: conf. 8: de reb: Eccles. non alienand.

Tertiò, utrum Prælatus faciens incidere arbores fructiferas, & non fructiferas, sine consensu Capituli, vel Abbas sine consensu Conventus, & absque causa necessitatis, sit ipso jure suspensus ab officio?

Respondetur, quòd sic, *Clem. 1: de reb. Eccles. non alien: Nav. conf. 5: & 7: de reb: Eccles. non alienan.*

Quartò, pecunia quando dicatur expensa in Ecclesiæ utilitatem, vel non in præjudicium successorum?

Respondetur, quòd hoc dubium movetur propter decretum sac. con. *Trid. sess. 25. cap: 11: de resor: nam ponamus quòd Canonici, vel rectores ecclesiarum concedendo terras, vel loca Ecclesiæ aliis, acciperent pecuniæ quantitatem, an hoc sit in Ecclesiæ utilitatem, vel successorum præjudicium?*

Dico

Dico igitur, quòd tunc dicitur pecuniam fuisse expensam in Ecclesiæ utilitatem, & non in præjudicium successorum, quando emitur aliqua res perpetuò duratura, vel ædificatur aliquid Ecclesiæ, vel pro reparandis ædificiis minus utilibus, ut fiant utilia: vel pro colendis agris, vel quid simile. Innoc. capit. quod quibusdam, nu. 4. de fidejuss. & quomodo probetur pecuniam fuisse expensam in Ecclesiæ utilitatem, & non in præjudicium successorum, vide Covar. lib. 2. cap. 17. nu. 3. variar. resolutio. ad quod sint cauti emphyteutæ, & illi qui emunt bona Ecclesiæ, ut faciant emere aliquod stabile, vel converti in annuos census ex pecunia soluta, & numerata, ad hoc ne cogantur iterum solvere per successores.

Quintò, an consuetudo, quòd res Ecclesiæ debent locari proximioribus, finita locatione ab antiquis colonis sit utilis Ecclesiæ?

Respondetur, quòd sic, ratio est, quia conductores, & emphyteutæ invitantur ad meliorandum bona Ecclesiæ data eis occasione & spe locationis, Caputaq. decis. 230. 1. par. imò ipsa consuetudo est conformis juri communi, & Beneventi adest statutum confirmatum à Sixto V. imò potest cogi finita emphyteusi, ut confirmet emphyteusim hæredis descendenti. à primis emphyteutis, & appellare ad superiores de Jure Canonico, per gl. in c. bonæ, de postulat. Prælatorum, Staphil. de liter. grat. f. 143. n. 3.

Sextò, an beneficiatus locans ad vitam, vel ad aliquas generationes, vel

ad longum tempus, vel in perpetuum aliquas domos, vel prædia Ecclesiæ bona fide, ob veram utilitatem, vel necessitatem Ecclesiæ, peccet mortiferè, vel incurrat pœnas Clementina prima, & Extravag. ambitiosa, de reb. Eccles. non alien. & aliorum jurium imponentium pœnas sine canonica solemnitate, & inconsulto Romano Pontifice?

Respondetur primò, videri quòd sic, per d. Clem. & Extrav. tamen respondetur quòd non, quia dictæ Constitutiones loquuntur in præsumentes, ita Nav. tract. de reb. Eccles. non alien. n. 15, 16, & 17. facit quod dixi superius, §. 3. in opere majori, conclus. 4. ratio est, quia res quæ magis est damnosa, quàm utilis Ecclesiæ, potest alienari, c. terrulas, 12. q. 2. Nav. in gl. sum. 1. 2. q. 2. n. 3. etiam absque solemnitatibus, facit quæ dicit Cajet. in sum. verb. excommunicatio, c. 64. & Nav. c. 27. n. 101. per Clem. 1. de privil. Gom. in c. 2. n. 50. not. 7. de const. l. 6.

Septimò, an Ecclesiastici, qui alienaverunt bona Ecclesiæ, possint decenter revocare alienationem?

Respondetur primò, videri quòd non, per regulam, quod semel placuit, de reg. jur. l. 6. tamen respondetur secundò, quòd possunt, c. magna sapientia, 22. q. 4. Nav. loc. cit. n. 23: licet prius habilitari debeant à juramento, ne sint perjuri.

Octavò, an si Ecclesia alienaverit rem sub contractu censitico, vel emphyteutico uni, & ille postea alienaverit pluribus, an ipse solus teneatur solvere

vere

vere censum, vel canonem, an etiam illi, qui eam emerunt?

Respondetur, quòd Ecclesia poterit petere censum, seu canonem à quolibet illorum, quia conditio creditoris non debet fieri deterior ex hæredum multiplicatione, *l. 2. §. ex iis, ff. de verb. sign. Nav. loc. cit. q. 16.* & odiosum est Ecclesiam habere plures patronos, prout dicitur de jure patronatus.

Nonò, fructus indebitè percepti ex bonis ecclesiasticis, malè alienati, cui applicari debent?

Respondetur, quòd fabricæ S. Petri de Urbe, ita Pius V. *Bulla 221. que incipit, Ex debito, & alia 113. que incipit, Exigit.*

Decimò, an quando non licet fieri alienatio, possit fieri transactio?

Respondetur, quòd non super re immobilib. Ecclesiæ, sine solennitatibus requisitis in alienatione, nec Prælatus potest cedere liti, & causæ, sine dictis solennitatibus, quando actio est ad rem immobilem, *Caputaq. dec. 106. & 318. par. 3.*

Undecimò, si sit aliqua res ecclesiastica immobilis, quæ nunquam fuit solita alienari, censuari vel affictari, tamen similis illi fructifera fuit solita alienari, puta domus fuit solita alienari, turris, seu campanile, cœmeterium, seu Ecclesia profanata, non quia nondum erat profanata, & postea sic, vel per visitationem Episcopi, vel ruinam, vel per desolationem, vel propter derelictionem populi?

Respondetur, quòd sic, quoad à simili dicit Rav. in *com. de usur. q. 15. nu. Prax. Episc. Pars II.*

133. *Argu. c. quod per novale, de verb. sign.* tunc quia modus loquendi per se omnium est servandus, *l. Labeo. ff. de suppel. leg.* facit quod dixi superius, quòd res inutiles Ecclesiæ possunt fieri utiles per alienationem.

Decimosecundò, an Episcopus possit impartiri auctoritatem permutandi possessiones, seu prædia unius Ecclesiæ cum possessione alterius Ecclesiæ?

Respondetur quòd sic, *c. unico, de rev. permutat. lib. 6.* & etiam permutandi unam Ecclesiam cum altera duobus habentibus illam, *c. questum, de rev. permut. Nav. cons. 5. de reb. Eccl. non alien. nu. 2.*

Decimotertiò, quæritur qua praxi utendum in præstando assensu ab Episcopo super re ecclesiastica alienanda?

Respondetur primò, si est de rebus solitis alienari, ita proceditur, primò datur memoriale, seu libellus, seu petitio Episcopo, quo petitur præstari ab ipso assensum; secundò Episcopus dæcernit capi informationem, qua capta, & viso quòd tendit in evidentem Ecclesiæ utilitatem, interponit decretum, & præstat assensum; secundò si est de rebus non solitis, & impetratur à Sede Apostolica breve, quod vocatur (si evidentem) solet committi Ordinario, qui caprà informationem, & viso, prout supra, interponit decretum, & nomine Sedis Apostolicæ, tanquam delegatus ab illa, præstat assensum, ista praxis sumitur ex communi stylo curiarum.

Decimoquartò, alienari prohibita, an possint ad longum tempus locari, cum inter locationem, ac alienationem

C

nem

nem sit discrimen, tamen oppositum est verius, cum propriè alienare dicatur, qui utile dominium transfert, Bald. post gl. c. 1. in prin: *S. novi verò, de his, qui feud. dar. poss.* & sic res Ecclesiæ, quæ alienari nequeant, nec ultra triennium locari possunt, Covar. lib. 2. c. 16. nu. 2. *vers. scire etiam var. resol.* verùm hoc fallit in Præfato locante ad longum tempus, & non alienante, ut propter hoc non esset perjurus, Cald. in c. cum contingat, de iurejur. nec emphyteutan prohibitum, alio jure prohibetur locare ad longum tempus irrequisito domino, nam licet quoad penam non sit verum, potest practicari, quoad rescissionem contractus. Alex. conf. 119. li. 3. Parisius in scholiis ad Alex. nisi aliter caveatur in concessione emphyteusis. similiter prohibitus alienare, potest hæredem extraneum constituere ei, & relinquere causa mortis, rem illam, quam inter vivos poterat alienare, vide inter cæteros Covar. in c. Rainaldus, nu. 5. concl. 1.

Decimoquintò, quia dictum est, res Ecclesiæ non solitas alienari, non posse locari ultra triennium, hoc tamen fallit in illis, quæ non fructificant, nisi singulo triennio, vel quinquennio, quia nec ista possunt locari per novem annos, vel per quindecim, ut quædam oliveta, myrtera, sylvæ castanearum, quæ sunt cædæ, & nemora cædua, ubi cõductor tam per novem annos, quam per quindecim, solum ter capit fructum, ita inter alios Covar. li. 2.

c. 16. nu. 6. *ver. tertio, var. resol.*

ANNUS SANCTUS.

Annus sanctus, seu Annus Jubilæus, primò quando ortum habuit, secundo, quando incipit habere vim, tertio, quæ Indulgentiæ suspenduntur per celebrationem dicti Anni sancti; quarto, quid lucratur; quinto, quid agendum, ut lucraretur; sexto, annis pluries possit lucrari; septimo, discrimen inter Annum sanctum, & Indulgentiam plenariam; octavo, quando lucratur, in medio, vel in fine visitationum Ecclesiarum.

Ad primum. Respondetur, ex antiquissima traditione haberetur, annum Jubilæum à Christi Domini Nativitate, singulo centesimo anno incepisse, & observatum fuisse, Jo. Fregurgensis in tract. de Indulgent. qu. 6. Nav. tract. de Jubil. & Indulg. notab. 1. n. 12. & comprobatur hac ratione, pro nunc, quia Indulgentia, & Annus Jubilæus includuntur in Sacramento Pœnitentiæ, sed ista incepit à prædicatione Evangelicâ; ergo est Indulgentia, ergo & Annus Jubilæus, quamvis gl. in Extra. 1. de pen. & rem. dicat singulo quinquagesimo anno, à Nativitate Christi, fieri solitum, & quod Bonifac. VIII. decrevit singulo centesimo, ductus fama communi, quia sic tunc temporis ferebatur, propter alias rationes, quas videas in d. l. casu 5. col. 5. ubi Joan. Mona: Glossator dicit, se ex ore dicti Summi Pontificis habuisse vivæ vocis oraculo, cum esset Cardinalis, & idem Navar. loc. cit. notab. 7. num. 4. dicit contra Polydorum asse-